

Aggregált termelés tervezés

Cél

IGÉNY = ELLÁTÁS

- Vevői igények kiszolgálása
- Cél készlet szint biztosítása
- Optimális ellátási költségen
- Megfelelő erőforrás allokáció

Aggregálás:

- közép és hosszútávú tervek esetén
- termék /erőforrás / idő tekintetében

Ellátási mátrix

Stratégiai Tervezés /Network Design

Aggregált tervezés

Kereslet tervezés

	Termelés tervezés	Elosztás tervezés	Előrejelzés tervezés
Anyag- szükséglet Tervezés MRP	Termelés ütemezés	Szállítás ütemezés	Kereslet kiszolgálása

Input

- Vállalati politika
- Stratégiai célok,
- Pénzügyi irányelvek
- Vevőkiszolgálási célszint
- Előrejelzett igény (hét/4hét/negyedév)
- Termelési erőforrások kapacitása és költsége
- Alternatív ellátási opciók feltérképezése

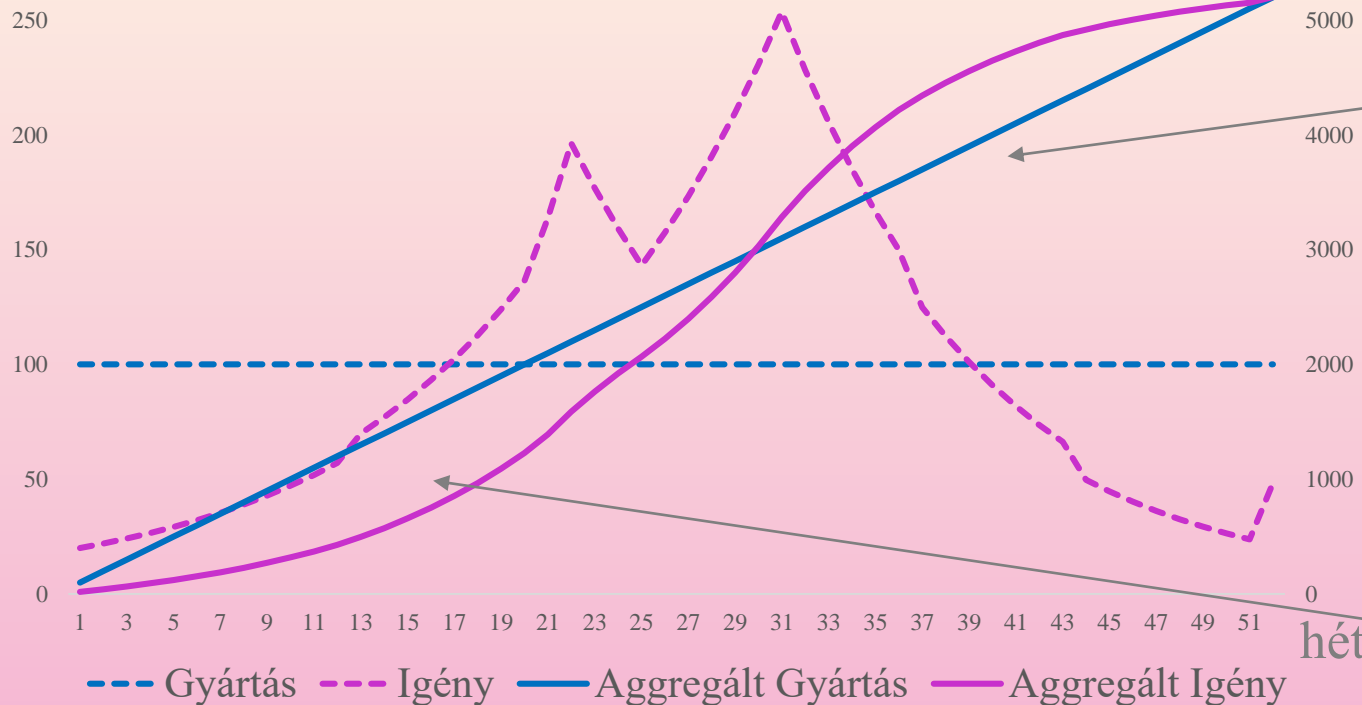
Igény és Gyártás

db/hét
300

Aggr. db
6000

Készlethiány

Készletek felhalmozása

Esettanulmány:

Egy szerelőüzem egyik gyártósorának januártól júniusig tartó hat havi termelési tervét szeretnénk meghatározni. A jelzett hat hónap munkanapjainak számát valamint a gyártott termék előre jelzett igényét az alábbi táblázat szemlélteti:

Hónap	Munkanapok száma n_t	Előrejelzett igény
Jan	20	1280
Feb	24	640
Már	18	900
Ápr	26	1200
Máj	22	2000
Jún	15	1400

Állandó munkaerőszint termelési terv (A terv):

Hónap	<i>Kumulált effektív igény</i> $\sum D_t$	<i>Egy munkás által összeszerelt kumulált mennyiség</i> $K \cdot \sum n_i$	<i>Minimális munkaerő igény</i> $(\sum D_t) / (K \cdot \sum n_i)$
Január	780	2,931	267
Február	1420	6,448	221
Március	2320	9,086	256
Április	3520	12,896	273
Május	5520	16,120	343
Június	7520	18,318	411

$$M_1 = \text{Max}_{L=1, \dots, 6} \left\{ \frac{\sum_{t=1}^L D_t}{K \cdot \sum_{t=1}^L n_t} \right\} = \text{Max} \{267, 221, 256, 273, 343, 411\} = 411 \text{ fő}$$

(Koltai, T. (2006) Termelésmenedzsment. Typotex, 180. o.)

Hónap	<i>Egy munkás által összeszerelt mennyiség</i> $K \cdot n_t$	<i>Havi gyártott mennyiség</i> $P_t = M_t \cdot K \cdot n_t$	<i>Kumulált termelés</i> $\sum P_t$	<i>Kumulált effektív igény</i> $\sum D_t$	<i>Készlet</i> $\sum P_t - \sum D_t$
Január	2,931	1205	1205	780	425
Február	3,517	1445	2650	1420	1230
Március	2,638	1084	3734	2320	1414
Április	3,810	1566	5300	3520	1780
Május	3,224	1325	6625	5520	1105
Június	2,198	903	7528	7520	8
Össz.					5962

$$\text{Költség}_A = 50 \cdot (411 - 300) + 8 \cdot (425 + 1230 + 1414 + 1780 + 1105 + 8 + 600) = 58046 \text{ eFt}$$

(Koltai, T. (2006) Termelésmenedzsment. Typotex, 183. o.)

Készlet nélküli termelési terv (B terv):

Hónap	<i>Munkanapok száma</i> n_t	<i>Egy munkás által összeszerelt mennyiség</i> $K \cdot n_t$	<i>Effektív igény</i> D_t	<i>A munkások ideális száma</i> $D_t / (K \cdot n_t)$
Január	20	2,931	780	267
Február	24	3,517	640	182
Március	18	2,638	900	342
Április	26	3,810	1200	315
Május	22	3,224	2000	621
Június	15	2,198	2000	910

$$M_t = \frac{D_t}{K \cdot n_t}$$

(Koltai, T. (2006) Termelésmenedzsment. Typotex, 185. o.)

Hónap	Létszám M_t	Felvétel A_t	Elbocsátás E_t	Elkészült termék/fő $K \cdot n_t$	Gyártott mennyiség $P_t = M \cdot K \cdot n_t$	Kumulált termelés $\sum P_t$	Kumulált igény $\sum D_t$	Készlet $\sum P_t - \sum D_t$
Január	267		33	2,931	783	783	780	3
Február	182		85	3,517	640	1423	1420	3
Március	342	160		2,638	902	2325	2320	5
Április	315		27	3,810	1200	3525	3520	5
Május	621	306		3,224	2002	5527	5520	7
Június	910	289		2,198	2000	7527	7520	7
Össz.		755	145					30

$$\text{Költség}_B = 50 \cdot (160 + 306 + 289) + 100 \cdot (33 + 85 + 27) + 8 \cdot (3 + 3 + 5 + 5 + 7 + 7 + 600) = 57290 \text{ eFt}$$

$$\text{Költség}_A - \text{Költség}_B = 58046 - 57290 = 756 \text{ eFt}$$

(Koltai, T. (2006) Termelésmenedzsment. Typotex, 186. o.)

Költség optimalizált termelési terv (C terv):

$$\text{Min } \left[50 \cdot \sum_{t=1}^6 A_t + 100 \cdot \sum_{t=1}^6 E_t + 8 \cdot \sum_{t=1}^6 I_t \right]$$

Létszám 1: $M_1 - M_0 - A_1 + E_1 = 0$

Létszám 2: $M_2 - M_1 - A_2 + E_2 = 0$

Létszám 3: $M_3 - M_2 - A_3 + E_3 = 0$

Létszám 4: $M_4 - M_3 - A_4 + E_4 = 0$

Létszám 5: $M_5 - M_4 - A_5 + E_5 = 0$

Létszám 6: $M_6 - M_5 - A_6 + E_6 = 0$

Igény 1: $P_1 - I_1 + I_0 = 1280$

Igény 2: $P_2 - I_2 + I_1 = 640$

Igény 3: $P_3 - I_3 + I_2 = 900$

Igény 4: $P_4 - I_4 + I_3 = 1200$

Igény 5: $P_5 - I_5 + I_4 = 2000$

Igény 6: $P_6 - I_6 + I_5 = 1400$

Termelés 1: $P_1 - 2,931M_1 = 0$

Termelés 2: $P_2 - 3,517M_2 = 0$

Termelés 3: $P_3 - 2,638M_3 = 0$

Termelés 4: $P_4 - 3,810M_4 = 0$

Termelés 5: $P_5 - 3,224M_5 = 0$

Termelés 6: $P_6 - 2,198M_6 = 0$

Induló létszám: $M_0 = 300$

Induló készlet: $I_0 = 500$

Záró készlet: $I_6 = 600$

$$A_1, \dots, A_6; E_1, \dots, E_6; I_1, \dots, I_6; P_1, \dots, P_6; M_1, \dots, M_6; \geq 0$$

Változók:

A_t – felvett (alkalmazott) munkások száma a t hónapban,

E_t – elbocsátott munkások száma a t hónapban,

I_t – raktárkészlet a t hónap végén,

P_t – gyártott mennyiség a t hónapban,

M_t – munkások száma a t hónapban.

$$\text{Min} \left[50 \cdot \sum_{t=1}^6 A_t + 100 \cdot \sum_{t=1}^6 E_t + 8 \cdot \sum_{t=1}^6 I_t \right]$$

$$M_t - M_{t-1} - A_t + E_t = 0 \quad t = 1, \dots, 6$$

$$P_t - I_t + I_{t-1} = D_t \quad t = 1, \dots, 6$$

$$P_t - Kn_t M_t = 0 \quad t = 1, \dots, 6$$

Az optimális
termelési terv
költsége:
37 950 eFt

Név	Eredeti érték	Végérték
Változó A1	0	0,000
Változó A2	0	0,000
Változó A3	0	0,000
Változó A4	0	0,000
Változó A5	0	464,803
Változó A6	0	0,000
Változó E1	0	27,020
Változó E2	0	0,000
Változó E3	0	0,000
Változó E4	0	0,000
Változó E5	0	0,000
Változó E6	0	0,000
Változó I0	500	500,000
Változó I1	0	20,000
Változó I2	0	340,000
Változó I3	0	160,000
Változó I4	0	0,000
Változó I5	0	378,378
Változó I6	600	600,000
Változó P1	0	800,000
Változó P2	0	960,000
Változó P3	0	720,000
Változó P4	0	1040,000
Változó P5	0	2378,378
Változó P6	0	1621,622
Változó M0	300	300,000
Változó M1	0	272,980
Változó M2	0	272,980
Változó M3	0	272,980
Változó M4	0	272,980
Változó M5	0	737,783
Változó M6	0	737,783

(Koltai, T. (2006) Termelésmenedzsment. Typotex, 193. o.)

Hónap	Létszám M_t	Felvétel A_t	Elbocsátás E_t	Elkészült termék/fő $K \cdot n_t$	Gyártott mennyiség $P_t = M \cdot K \cdot n_t$	Kumulált termelés ΣP_t	Kumulált igény ΣD_t	Készlet $\Sigma P_t - \Sigma D_t$
Január	273		27	2,931	800	800	780	20
Február	273			3,517	960	1760	1420	340
Március	273			2,638	720	2480	2320	160
Április	273			3,810	1040	3520	3520	0
Május	738	465		3,224	2379	5899	5520	379
Június	738			2,198	1622	7521	7520	1
Össz.		465	27					900

$$\text{Költség}_C = 50 \cdot 465 + 100 \cdot 27 + 8 \cdot (20 + 340 + 160 + 0 + 379 + 1 + 600) = 37950 \text{ eFt}$$

MEGOLDÁSOK

Állandó munkaerő (A)	58.046 eFt.
Zéró raktárkészlet (B)	57.290 eFt.
Költség optimalizált (C)	37.950 eFt.

**SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
KÖZGAZDÁSZ KÉPZÉS
TÁVOKTATÁSI TAGOZAT
LECKESOROZAT
COPYRIGHT © SZTE GTK 2017/2018**

**A LECKE TARTALMA, ILLETVE ALKOTÓ ELEMEI ELŐZETES,
ÍRÁSBELI ENGEDÉLY MELLETT HASZNÁLHATÓK FEL.**

**JELEN TANANYAG
A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEMEN KÉSZÜLT
AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL.
PROJEKT AZONOSÍTÓ: EFOP-3.4.3-16-2016-00014**

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE